

การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
Encouragement of the Buddhist Way of Community Market at
Wat Bang Phlat, Bang Phlat District, Bangkok

¹พระอธิการญาณวุดฒิ หนึ่งแสง

Phra Adhikarn Yanawut Raungsang

²พระปลัดสมชาย ดำเนิน

Phrapalad Somchai Damnoen

³นววรรณ พูนวสุพลนัตร

Nuarhnwan Punwasuponchat

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโษส

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Palisuksa Buddhagosa Campus, Thailand.

¹Corresponding Author, Email: somchai.damnoen@mcu.ac.th

Received March 22, 2022; Revised March 29, 2022; Accepted: March 31, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธวัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน และการบริหารจัดการดูแลการดำเนินงานตลาดนัดชุมชนวัดบางพลัด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า

ตลาดวัดบางพลัดเกิดขึ้นจากความร่วมมือกันระหว่างคณะกรรมการวัดและคณะกรรมการชุมชน ที่มีเจตนารมณ์ให้ชุมชนประกอบสัมมาอาชีพะตามวิถีพุทธที่ไม่ขัดกับหลักกฎหมาย และทำให้พ่อค้าแม่ค้าในชุมชนมีสถานที่ขายของ และให้ชาวบ้านได้มีที่จับจ่ายซื้อขายใกล้บ้าน และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัดกับชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เมื่อมาดูการแสดงก็จะมีกำบายซื้อขายของในตลาดทำให้มีเศรษฐกิจหมุนเวียนในตลาดได้เป็นอย่างดี ทั้งเป็นการสร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งให้ชุมชนอีกด้วย

คำสำคัญ: การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ; ตลาดชุมชนวัดบางพลัด; การประกอบสัมมาอาชีพะ

Abstract

This article has aims to focus on the encouragement of the management of the Buddhist Way of Community Market at Wat Bang Phlat, Bang Phlat District, Bangkok. This research is the qualitative for which the key informants are persons concerned in under taking the Bang Phlat Temple Community Market. The using tools are interview and present the result as descriptive research.

Findings of the research study were as follow:

Wat Bang Phlat Community Market has been set up by the close cooperation of Wat Bang Phlat and its community nearby to organize the Buddhist Way of right livelihood, non-illegal community market for the convenience of the people around to try necessary goods in daily life. At the same time, it maintains a good relationship and keeps participation of people nearby to promote arts and culture occasionally provided, especially it keeps economic circulation of the Bang Phlat Community. Besides, it creates harmony and strengthens the said community as well. Being part of managing the community market can be a sustainable tool making their societies livable, building unity, and strengthening forever.

Keywords: Buddhist Way of Community Market; Wat Bang Phlat market; Right livelihood

บทนำ

ตลาดนัด หมายถึง ที่ชุมชนเพื่อซื้อขายสิ่งของต่างๆ ซึ่งมีได้อยู่เป็นประจำแต่จัดให้มีขึ้นเฉพาะวันที่กำหนดเท่านั้น ตลาดเป็นศูนย์กลางของชุมชนมานานตั้งแต่อดีต ถึงแม้ในปัจจุบันสภาพของชุมชนหรือ สังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมากเพียงใดก็ตามตลาดก็ยังคงความสำคัญไว้มิเสื่อมคลายถึงแม้ว่าจะมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กเกิดขึ้นมากมายทั่วประเทศ (ราชบัณฑิตยสภา, 2554) ตลาดนัด หรือ ตลาดนัดชุมชน เป็นตลาดที่ได้รับความนิยมจากประชาชนในระดับต่างๆ อย่างมากในทุกๆ ส่วนภูมิภาค เพราะประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง และกว้างขวางกว่า ตลาดอื่นๆ ที่ประชาชนนั้นสามารถเข้าถึงได้อีกทั้งตลาดนัดยังมีสินค้าที่หลากหลายเหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ขนาดของตลาดนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่และความเจริญของชุมชนนั้นๆ เป็นสำคัญ มีการหมุนเวียนและปรับเปลี่ยนสินค้าอยู่ตลอดเวลาตามวัน และเวลาที่มีการกำหนดที่มีการจัดไว้ของแต่ละตลาดนัด (สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม, 2560) ตลาดนัดชุมชนนั้นมีความสำคัญและเป็นสัญลักษณ์ระบบเศรษฐกิจของประชาชน ตลาดนัดไม่ได้มีเพียงแต่ผู้ที่มีรายได้น้อยเท่านั้นที่ เข้ามาใช้บริการ มีคนทุกระดับชนชั้นที่จับจ่าย ใช้สอยสินค้าด้วยตนเอง (อนุรัตน์ ไชยปิ่น, 2559) นอกจากนี้ในด้านบทบาทของตลาดนัดที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน โดยตลาดนัดยังเป็นพื้นที่ประดิษฐ์เพื่อการท่องเที่ยว และการบริโภค เกิดกิจกรรมซื้อขาย แลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ควบคู่กับสังคมมนุษย์มาช้านาน (Yusamran et al., 2021)

ตลาดวัดบางพลัดเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนโดยความร่วมมือระหว่าง คณะกรรมการวัดและคณะกรรมการชุมชนที่มีเจตนาจะทำให้พ่อค้าแม่ค้าในชุมชนมีสถานที่ขายของ และให้ชาวบ้านได้มีแหล่งอาหารใกล้บ้าน ไม่ต้องไปซื้อของในห้างสรรพสินค้า และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัดกับชุมชน การจัดตลาดนัดวิถีชีวิตชุมชน ตามโครงการเศรษฐกิจจิตอาสา วิถีธรรมชาติ : เข้าวัดวันเสาร์ เพื่อให้เป็นไปตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 13 / 2563 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน กระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการบูรณาการกับทุก ภาคส่วน ทั้งภาคคณะสงฆ์ ส่วนราชการ และพุทธศาสนิกชน ดำเนินการเชิญชวนให้มีการจัดกิจกรรม ร่วมกัน สร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็ก และเยาวชน ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้วัดเป็น ศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างความสามัคคี ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างรายได้แก่ ครุฑเรือน เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีเกษตร พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และให้เด็กเยาวชน ประชาชนได้ใกล้ชิดกับวัดมากยิ่งขึ้น (Tan et al., 2021) ซึ่งวัดบางพลัดได้ถือเป็นหน้าที่สำคัญของ สังคมมนุษย์เมื่อได้มาอยู่รวมกันเป็นสังคม มีการกระทำต่อกันทางสังคมเพื่อความอยู่รอดและความ เจริญ ของสังคม และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมกิจกรรมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบาง พลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

ดังนั้นการศึกษาตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธกรณีศึกษาวัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร จะเป็นตลาดนัดวิถีพุทธที่ตัวอย่างในบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ เป็นตัวอย่างใน การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อนำเสนอการส่งเสริมกิจกรรมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธวัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

ตลาดนัด หมายถึง ที่ชุมชนเพื่อซื้อขายสิ่งของต่างๆ ซึ่งมีได้อยู่เป็นประจำแต่จัดให้มีขึ้นเฉพาะ วันที่กำหนดเท่านั้น หากพิจารณาตามความหมายนี้อาจกล่าวได้ว่า ตลาดนัดหรือตลาดนัดชุมชนดำรง อยู่ในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต โดยไม่ปรากฏอย่างเป็นทางการ ตลาดเป็นศูนย์กลางของชุมชนมานาน ตั้งแต่อดีต ถึงแม้ในปัจจุบันสภาพของชุมชนหรือ สังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมากเพียงใดก็ตามตลาดก็ ยังคงความสำคัญไว้ไม่เสื่อมคลายถึงแม้ว่าจะมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กเกิดขึ้น มากมายทั่วประเทศ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังคงเข้าไปใช้บริการตลาดอยู่เป็นนิจไม่ว่าจะเป็นใน รูปแบบอื่นๆ ไปจนถึงตลาดนัด (ราชบัณฑิตยสภา, 2554) ตลาดชุมชน เป็นการสนับสนุนผู้ผลิต พืช ผัก ผลไม้ต่างๆ ในชุมชน และแม่ค้าในชุมชนนั้นได้มีการจัดตลาดขึ้น เพื่อนำผลผลิตมาซื้อขายกันใน ชุมชน มีการจัดตั้งองค์กร กฎกติการ่วมกัน (ไพศาล ช่วงฉ่ำ, 2553) โดยที่รวบรวมสินค้าอุปโภคบริโภค ไว้อย่างหลากหลาย และมีองค์ประกอบตลาดที่สำคัญๆ เช่น สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ (OTOP) สินค้าหัตถกรรม ชุมชน การบริการ วัฒนธรรมท้องถิ่น สินค้าการเกษตร สินค้าอื่น ของชุมชน หรือ สินค้าและบริการที่ สะท้อนจุดเด่นของชุมชน (กรมการค้าภายใน, 2559) สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่อยู่ ร่วมกันเป็นชุมชน มีการติดต่อแลกเปลี่ยน และสร้างสรรค์กิจกรรมอันหลากหลายจากชุมชนหนึ่งๆ

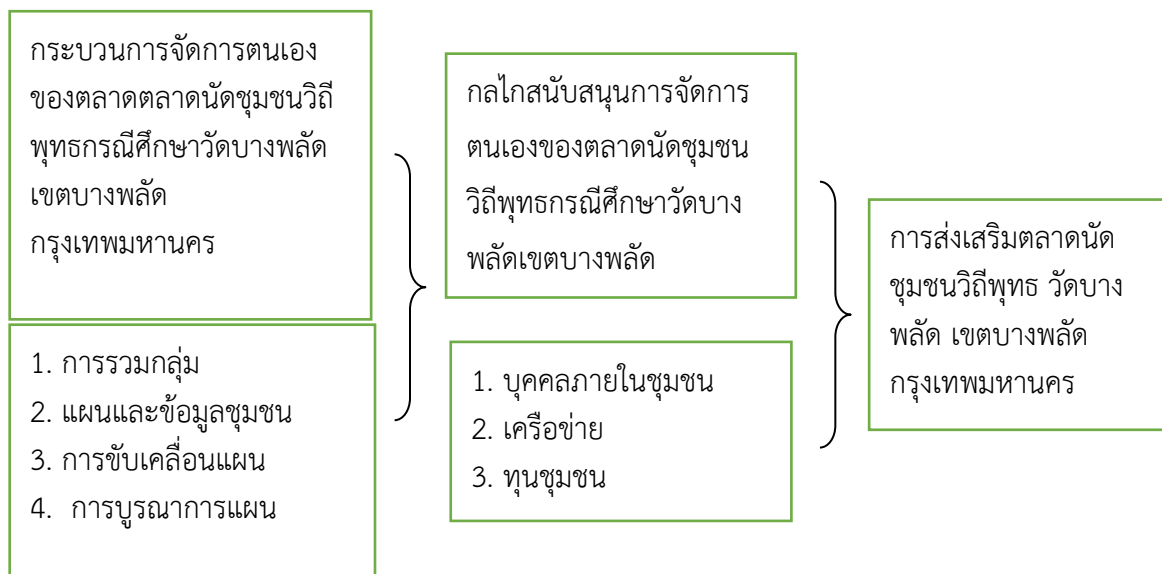
ต่อเนื่องไปยังชุมชนอื่น ในแต่ละชุมชนต่างก็มี การผลิตทั้งเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ทอผ้า จักสานอื่นๆ อีกมากมายตามแต่สภาพของท้องถิ่นและวัตถุดิบที่มีอยู่ในแต่ละที่นั้น (สฤณีรัฐ พลวัฒน์, 2541) บางชุมชนเมื่อผลิตแล้วมีมากเกินไปจนความต้องการ เมื่อได้มีการติดต่อกับสังคมหรือชุมชนอื่นๆ จึงมีการนำผลผลิตของตนเองเหล่านั้นไปแลกเปลี่ยนกับผลผลิตหรือ วัตถุดิบอื่นที่ตัวเองขาดแคลนในการนำมาประกอบอาหารในครอบครัว (Chanklap, 2021) โดยขนาดของตลาดนั้นจะเป็นตลาดใหญ่หรือตลาดเล็กก็จะขึ้นอยู่กับขนาดของชุมชนนั้น หรือจำนวนของสินค้าที่นำมาค้าขายในตลาด (วรภรณ์ จิวชัยศักดิ์, 2553) แสดงให้เห็นถึงความต้องการของชุมชน เข้าร่วมตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นให้ดีขึ้นในแต่ละด้าน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและชุมชนสามารถเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย จัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น (จำเริญ ถาตะนาน และคณะ, 2564)

พระพุทธศาสนามีหลักสำสอนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการค้าขายด้วยสัมมาชีวะ ค้าขายด้วยความ เป็นธรรม การดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกณิชา 5 คือ 1) สัตถกณิชา การค้าขาย อาวุธ 2) สัตตกณิชา การค้าขายมนุษย์ 3) มังสกณิชา การเลี้ยงสัตว์ไว้ขาย 4) มัชชกณิชา การค้า ขายน้าเมา และ 5) วิสวกณิชา การค้าขายยาพิษ (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539; พระพรหม คุณาภรณ์ ป. อ. ปยุตโต, 2557) การค้าขายทั้ง 5 ประการจะส่งผลให้เกิดการเบียดเบียน หรือมี พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สนับสนุนเกิดชุมชนสร้างสรรค์ของชุมชนในสังคมไทย หมายถึง การพัฒนา หมู่บ้านชุมชนให้น่าอยู่ ทนสมัย ประชาชนอยู่ดี มีสุข อย่างยั่งยืน มีสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม คุณภาพ ชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม เหมาะสมต่อการอยู่อาศัย สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัย ไม่มี อาชญากรรม เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (รัตติยา เหนืออำนาจ และคณะ, 2564) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการนำไปประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป (พระครูปลัดสัมพิพัฒนธรรมาจารย์ นิรันดร์ ศิริรัตน์ และ คณะ, 2564)

ดังนั้นการส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 การดเว้นการค้าขายที่ ไม่เหมาะสมตามหลักกณิชา 5 จะส่งเสริมให้มีความเอื้อเฟื้อต่อกัน ไม่ทะเลาะกัน มีความซื่อสัตย์ต่อ ลูกค้า ไม่โกหกราคาและคุณภาพของสินค้า เพราะถ้าไม่ซื่อสัตย์โกหกลูกค้า จะทำให้เกิดความเสียหาย เป็นอย่างมาก และการมีส่วนร่วมของตลาดวัดบางพลัดพ่อค้า จะไม่มีการขายสุราหรือสิ่งเสพติด เนื่องจากตลาดอยู่ภายในบริเวณวัด และห้ามพ่อค้าแม่ค้าดื่มสุราเนื่องจากจะทำให้ไม่สุภาพในการค้า ขายและอาจเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดของการส่งเสริมตลาด นั้ดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้จึงใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะของการบรรยาย (Descriptive Method) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นและข้อมูลจากเอกสาร ประกอบกัน ทั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาและขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ไว้ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants)

การศึกษานี้ จะทำการเก็บข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่มหลัก อันเป็นตัวแสดงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้นำ

1) คณะกรรมการดำเนินการตลาด ซึ่งมี 3 ฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการฝ่ายที่ปรึกษา คณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรม คณะกรรมการฝ่ายตลาด

2) ผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชุมชน ผู้นำทางศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน

3) ตัวแทนโรงเรียน ได้แก่ ครูในโรงเรียนเขตบางพลัด

2. กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับตลาดชุมชนวัดบางพลัด ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการสนับสนุน บริหารจัดการ ดูแลการดำเนินงานตลาดนัดชุมชนวัดบางพลัด ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า/แม่ค้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

การสร้างและการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ควบคุมกัน) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

ศึกษาและสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากสื่อในระบบออนไลน์ (Internet) แปลความหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์แล้วกำหนดขอบเขตประเด็นเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือการวิจัยข้อคำถามเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และได้มีผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ในด้านอ่านตรวจรายงานวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 3 ท่าน

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) จากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

หลังจากที่ได้ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมแบบสัมภาษณ์เชิงลึกตามคำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผ่านการอนุมัติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และผ่านคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ไปลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามระเบียบวิธีวิจัย ทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คำตอบที่เป็นลักษณะการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในวงสนทนา โดยเน้นพลวัตกลุ่ม (Group dynamics) ซึ่งถือได้ว่าคนเราจะพูดหรือแสดงออกถึงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยในกลุ่มหรือที่สาธารณะก็ต่อเมื่อเขารู้สึกสบายๆ ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคย (Stewart and Shamdasani. 1990) ซึ่งสถานที่ คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Moderator) คือ ผู้วิจัยคุ้นเคย

การยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล คือการจัดเวทียืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลทั้งหมดในการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้รูปแบบการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เป็นรูปแบบการเปรียบเทียบข้อค้นพบเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ที่ไม่ใช่ผู้วิจัยได้ร่วมกันนำไปปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมส่วนที่บกพร่องให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นทำการทบทวนข้อค้นพบ (Review triangulation) ทั้งด้านความแม่นยำ (Accuracy) ความสมบูรณ์ (Completeness) ความเป็นธรรม (Fairness) และความน่าเชื่อถือ (Credibility)

อุปกรณ์เทคนิค เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพเคลื่อนไหว กล้องถ่ายภาพ ทั้งนี้เพื่อใช้ในการประกอบการเขียนรายงาน และยืนยันการลงพื้นที่ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การพรรณนาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำทุกครั้งที่สิ้นสุดการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และผู้วิจัยจะถอดเทปและเขียนรายละเอียดของการสัมภาษณ์ออกมา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์คนต่อไป โดยผู้วิจัยอ่านทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดว่าข้อมูลแต่ละเรื่องสื่อถึงเรื่องใด

ควรนำประเด็นใดมาพิจารณาบ้าง โดยอาศัยความไวทางทฤษฎีจากประสบการณ์ในการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นต้นใช้ การลดทอนข้อมูล (Data reduction) ซึ่งหมายถึงการเพิกถอนข้อมูลที่ไม่น่าสนใจ ทำให้ความเข้าใจง่าย สรุปย่อปรับข้อมูลดิบที่เก็บรวบรวมได้ ทดสอบแนวคิดรวมที่กลุ่มแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นส่วนๆ เขียนข้อสรุปชั่วคราว ทำให้เกิดความชัดเจนเป็นพวก เป็นประเภท เป็นรูปแบบ หาจุดที่น่าสนใจและปรับลดเพิ่มหาข้อมูลใหม่ จนกระทั่งได้ผลสรุปและพิสูจน์บทสรุปที่น่าพอใจ

2) ขั้นที่สองใช้ การแสดงข้อมูล (Data display) เป็นขั้นตอนการจัดการเลือกเฟ้นสรรหาตัวอย่างข้อมูล หรือสารสนเทศไม่ว่าจะเป็นการสรุปจากรายงาน การสังเกต คำพูดจากการสัมภาษณ์ หรือการกระทำของผู้ให้ข้อมูล นำมาเป็นหลักฐานของข้อสรุปชั่วคราวเสนอไว้ เพื่อแสดงให้เห็นและก่อให้เกิดความเข้าใจว่า อะไรเกิดขึ้น ทำไมอย่างไร อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์แล้วนำข้อมูลมาจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสรุปต่อไป

3) ขั้นสุดท้ายใช้การสร้างข้อสรุปและยืนยันผลสรุป (Conclusion and verification) เป็นการสังเคราะห์ข้อสรุปย่อยๆ ในช่วงแรกๆ เข้าด้วยกันเป็นบทสรุป และตรวจสอบยืนยันเป็นบทสรุปการวิจัยในช่วงสุดท้าย การพัฒนาข้อสรุปย่อยๆ และตรวจสอบยืนยันเป็นผลสรุปการวิจัยในช่วงสุดท้าย การพัฒนาข้อสรุปย่อยๆ ไปสู่รูปแบบที่เป็นนามธรรมที่เป็นทฤษฎี (Grounded theory) ตามวิธีการแบบอุปนัย (Induction) เพื่อให้บทสรุปมีความน่าเชื่อถือ

4) รูปแบบการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานครและจัดทำคู่มือพร้อมประเมินประสิทธิภาพของคู่มือก่อนนำไปประยุกต์ใช้จริง

5) กำหนดวิธีการทางกลยุทธ์รูปแบบการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

6) นำเสนอผลการวิจัยในลักษณะพรรณนา

ผลการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ตลาดวัดบางพลัดเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการวัดและคณะกรรมการชุมชนที่มีเจตนาจะทำให้พ่อค้าแม่ค้าในชุมชนมีสถานที่ขายของ และให้ชาวบ้านได้มีแหล่งอาหารใกล้บ้าน ไม่ต้องไปซื้อของในห้างสรรพสินค้า และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวัดกับชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมกิจกรรมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของตลาดวัดบางพลัด เป็นการจัดกิจกรรมให้มีการแสดงของนักเรียนโดยจะมีเวทีกลางให้มีการแสดงหมุนเวียนกันไปในแต่ละสัปดาห์ อนุรักษ์สืบสานทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแสดงดนตรีไทย การรำไทย การแสดงโขน เป็นต้น นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการเชิญชวนให้คนมาเดินตลาดมากขึ้นอีกด้วย เนื่องจากประชาชนจะมาดูการแสดงของบุตรหลานในชุมชน และชุมชนอื่นก็จะอยากมาดูการแสดง เมื่อมาดูการแสดงก็จะมีการจับจ่ายซื้อของในตลาดทำให้มีเศรษฐกิจหมุนเวียนในตลาดได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกฝังการแสดงออกในทางที่ถูกต้องให้กับเยาวชนเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ไปหมกมุ่นกับสิ่งเสพติดหรือติดเกม เป็นการมีส่วนร่วม บวร ระหว่างชุมชน (บ้าน) วัด และโรงเรียนอย่างแท้จริง

การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ระหว่างวัดกับสังคม เพื่อเพิ่มทักษะและความสามารถของสมาชิกในสังคม ทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการใช้ชุมชนเป็นฐานของการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เข้าถึงความรู้ในทางตรงได้โดยง่าย ฝึกให้คิดเป็น ทำเป็น เพื่อให้เกิดจิตสำนึกร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาท้องถิ่น

1) การมีส่วนร่วมการพัฒนาระบบนิเวศในตลาด

เนื่องจากตลาดตั้งอยู่ในบริเวณลานวัด ใช้สถานที่ของวัดเป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าในชุมชน ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของวัด เช่น ระบบไฟฟ้า และห้องสุขาของวัด โดยมีคณะกรรมการตลาดจะเป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายให้กับวัดแยกหม้อแปลงอย่างชัดเจน และพ่อค้าแม่ค้าก็ไม่ได้ใช้เปลือง ทุกคนร่วมมือกันประหยัดไฟฟ้า และช่วยกันดูแลทำความสะอาดห้องสุขาของวัดเป็นอย่างดี เนื่องจากทุกคนได้มีจิตสำนึกร่วมกันในการดูแลสถานที่ เป็นการสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน และการบริหารจัดการภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึก และเผยแพร่ความรู้ของการดูแลสถานที่ที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2) ความสะอาดในชุมชน และตลาดสะอาด

การมีส่วนร่วมการพัฒนาระบบนิเวศในตลาดโดยเฉพาะช่วงที่เกิดโรคโควิด - 19 ได้มีกิจกรรม ตลาดสะอาดปลอดภัยปราศจากโควิด เป็นความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ตั้งแต่พ่อค้าแม่ค้าตลาดวัดบางพลัด และเจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิงบางอ้อ และส.ส ดร.จักรพันธ์ พรนิมิตร เขตบางพลัดบางกอกน้อย ที่ท่านช่วยประสานงานกับทาง สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีดับเพลิงบางอ้อ ได้นำรถน้ำมาทำความสะอาดในตลาดวัดบางพลัด

3) ความปลอดภัยในชุมชน และตลาดปลอดภัย

(1) ชุมชน มีระบบการเฝ้าระวังภัยอันตรายของชุมชน ที่จะนำไปสู่การประเมินขนาดของปัญหาสาเหตุของปัญหา และปัจจัยเสี่ยงของความไม่ปลอดภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้น

(2) ชุมชนต้องมีระบบการสำรวจความ ปลอดภัยในสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน และนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลการเกิดอันตราย เพื่อที่จะดำเนินการวางแผนแก้ไขต่อไป

(3) ชุมชนต้องมีการต่อต้านสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนได้แก่ต่อต้านผลิตภัณฑ์เสี่ยง และสิ่งแวดล้อมอันตราย เช่นของเล่นที่เป็นอันตรายต่อเด็กเล็ก เครื่องสำอางที่หลอกลวงประชาชน การสร้างถนนในชุมชนโดยไม่มีทางเท้า หรือทางสำหรับคนเดินข้ามถนน การใช้สารเคมีหรือสารพิษที่เป็นอันตรายต่อคนในชุมชน เป็นต้น รวมทั้งการต่อต้านพฤติกรรมก่อให้เกิดอันตรายของบุคคล เช่น พฤติกรรมเมาแล้วขับ พฤติกรรมการเสพยาเสพติด พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางเพศ เป็นต้น

(4) ชุมชนต้องมีระบบการฝึกอบรมการสอน หรือเผยแพร่ความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างคนในชุมชน ในเรื่องของการสร้างเสริมความปลอดภัย และการลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภัยอันตรายต่างๆ

(5) ชุมชนต้องมีระบบการเตรียมความพร้อม ในการรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน เช่น การเกิดอัคคีภัย การเกิดภัยธรรมชาติ โดยต้องมีการจัดระบบการอพยพผู้คนและแจ้งข่าวสาร มีการปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บที่มีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

การส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 ของวัดบางพลัดคือการจัดธรรมเทศนาทุกวันพระ และการให้ความรู้เรื่องการผิดศีลอยู่เนืองๆ เพราะศีล 5 การงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกวนชีชา 5 ดังนี้

- 1) ตลาดวัดบางพลัดไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ไม่ทำร้ายสัตว์ของผู้อื่น เช่น สุนัข แมว ของเพื่อนบ้านมีความเอื้อเฟื้อต่อกัน ไม่ทะเลาะกันในตลาด
- 2) การมีส่วนร่วมของตลาดวัดบางพลัดไม่มีการคดโกงราคา มีการติดป้ายราคาที่ชัดเจน ไม่โกงตราชั่ง และในตลาดมีตราชั่งกลางไว้คอยบริการลูกค้า และถ้าแม่ค้าคนใดไม่ปฏิบัติตามก็จะได้รับการลงโทษจากสังคม เช่น ไม่ไปซื้อของในร้านอีก
- 3) การมีส่วนร่วมของตลาดวัดบางพลัดไม่มีกรณีเรื่องชู้สาว เนื่องจากทุกคนในตลาดให้ความตระหนักดีว่าการทำผิดศีล จะทำให้เกิดความวุ่นวายในการดำเนินชีวิต เพราะดูจากข่าวที่เกิดจากความหึงหวงจะมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้
- 4) การมีส่วนร่วมของตลาดวัดบางพลัดพ่อค้า แม่ค้าจะมีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ไม่โกหกราคา และคุณภาพของสินค้า เนื่องจากจะเป็นการรักษาลูกค้าให้มาเดินตลาด เพราะถ้าไม่ซื่อสัตย์โกหกลูกค้า จะทำให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก
- 5) การมีส่วนร่วมของตลาดวัดบางพลัดพ่อค้า จะไม่มีการขายสุราหรือสิ่งเสพติดเนื่องจากตลาดอยู่ภายในบริเวณวัด และห้ามพ่อค้าแม่ค้าดื่มสุราเนื่องจากจะทำให้ไม่สุภาพในการค้าขายและอาจเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้

การส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 และการงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกวนชีชา 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน สามารถจะเป็นเครื่องจรรโลงสังคมให้น่าอยู่ และเป็นการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนเป็นการสร้างความสามัคคีในชุมชนสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสืบไป

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นกระบวนการส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 และการงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกวนชีชา 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการพัฒนากระบวนการในวัด 2) ความสะอาดในชุมชน และตลาดสะอาด และ 3) ความปลอดภัยในชุมชน และตลาดปลอดภัย เพราะว่าการร่วมมือจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย ดังผู้ให้ข้อมูลสะท้อนว่า “ชุมชนวัดบางพลัดจะร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ที่จะต้องช่วยกันรักษาความสะอาดของเมืองให้สวยงาม ดูแลรักษาเมืองน่าให้เป็นเมืองสะอาด ด้วยการทำให้บริเวณพื้นที่บ้าน ของตนเองสะอาดน่ามอง เช่น ไม่นำเสื้อผ้ามาตากไว้หน้าบ้าน รักษาความสะอาดของบ้าน ไม่ทิ้ง ขยะ เป็นต้น” (ประธานชุมชนวัดบางพลัด, 2565)

“ตลาดวัดบางพลัดได้มีการจัดกิจกรรมให้มีการแสดงของนักเรียนโดยจะมีเวทีกลางให้มีการแสดงหมุนเวียนกันไปในแต่ละสัปดาห์ เพื่ออนุรักษ์สืบสาน ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแสดงดนตรีไทย การรำไทย การแสดงโขน เป็นต้น” (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบาง

พลัด, 25656) นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการเชิญชวนให้คนมาเดินตลาดมากขึ้นอีกด้วย เนื่องจากประชาชนจะมาดูการแสดงของบุตรหลานในชุมชน และชุมชนอื่นก็จะอยากมาดูการแสดง เมื่อมาดูการแสดงก็จะมีกำนันจับจ่ายซื้อของในตลาดทำให้มีเศรษฐกิจหมุนเวียนในตลาดได้เป็นอย่างดี” (ประธานตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด, 2565)

“การสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน เป็นความจำเป็นพื้นฐานด้านความปลอดภัยที่ควรดำเนินการในชุมชน เพราะความปลอดภัยเป็นสิทธิที่ประชาชนทุกคนพึงมีพึงได้ โดยประชาชนมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยอย่างปลอดภัย มีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดการกับสิ่งแวดล้อมของชุมชน (ผู้อำนวยการเขตบางพลัด, 2565) เพื่อให้เกิดความปลอดภัย มีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าสิ่งใดคืออันตรายอะไรคือปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดการบาดเจ็บและความไม่ปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งกระบวนการสร้างเสริมความปลอดภัยในแต่ละชุมชนอาจมีขั้นตอน ลำดับและรูปแบบของการดำเนินงาน หรือการจัดกิจกรรมสร้างเสริมความปลอดภัยที่แตกต่างกันออกไป (หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการ เขตบางพลัด, 2565) แต่ทุกการดำเนินงานตามกระบวนการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชนนั้นจะต้องมี หลักการที่ไปในทิศทางเดียวกัน คือ มุ่งเน้นผลประโยชน์ทางสุขภาพของบุคคลในชุมชนเป็นสำคัญ” (ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดบางพลัด, 2565)

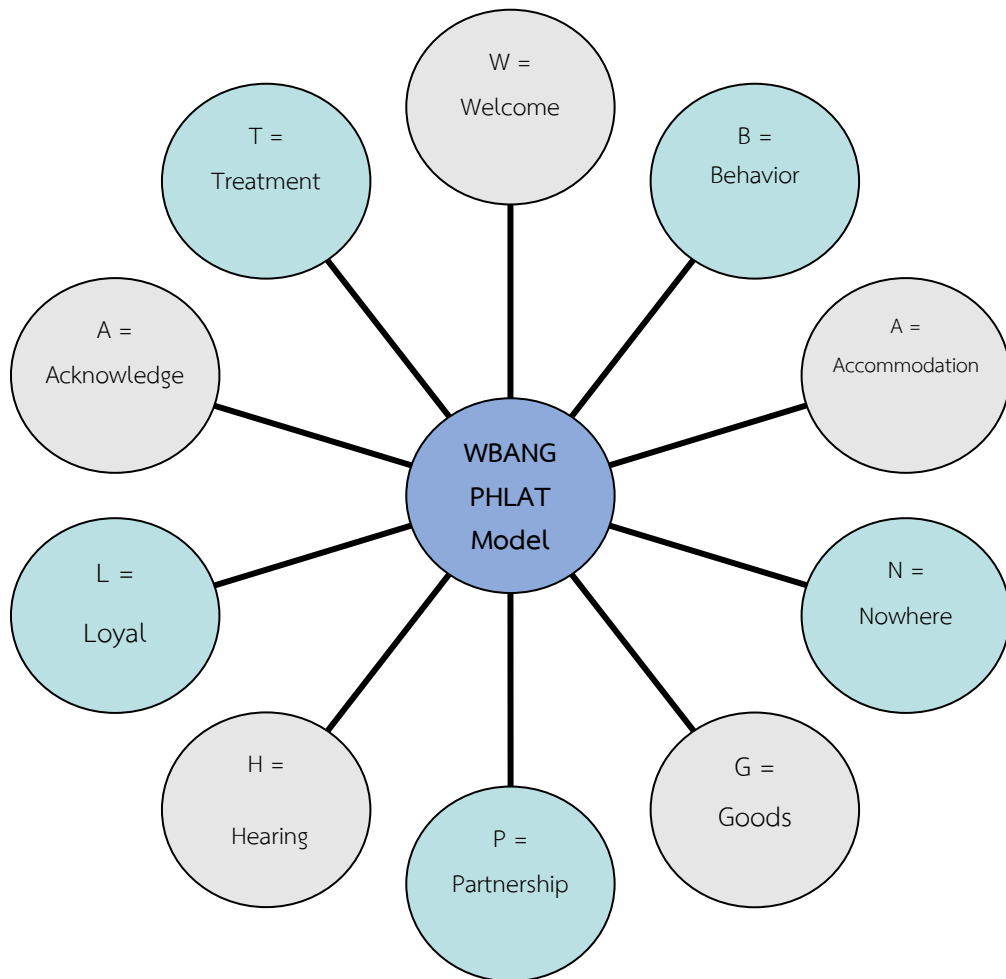
การส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 และการงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักวินัย 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน สามารถจะเป็นเครื่องจรรโลงสังคมให้น่าอยู่ และเป็นการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนเป็นการสร้างความสามัคคีในชุมชนสร้างความเข้มแข็ง (พระเทพสุวรณเมธี, 2565) เพราะว่าหากทุกคนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาจะระมัดระวังไม่ให้เกิดการค้าขายที่ไม่เหมาะสม เช่น ความไม่เอื้อเฟื้อต่อกัน การทะเลาะกันในตลาด การคดโกงราคา และการการขายสุราหรือสิ่งเสพติด เป็นต้น (พระปัญญารัตนากร, 2565) การมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในตลาดจึงเป็นปัจจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อไป สอดคล้องกับ **บุญตัน หล้าทอง** พบว่า การพัฒนาชุมชนตามแนวพุทธศาสนานั้นปรากฏอยู่ในคำสอนของพุทธศาสนาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามโครงสร้างหลักคำสอนในพุทธศาสนา คำสอนสามารถใช้พัฒนา ตัวบุคคล สังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และด้านจิตใจได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ **ขจรเกียรติ ศรีลา และ จิตรลดา ไชยะการ** พบว่า การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ให้เป็นครอบครัวเครือข่ายพ่อค้า แม่ค้า มีประธานรองประธาน และสมาชิก มีกฎกติการ่วมกัน เพื่อสร้างความร่วมมือรวมกลุ่มของ ผู้ประกอบการในรูปแบบชมรม ให้ความรู้แก่พ่อค้าแม่ค้า เพื่อส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง และต่ออาชีพและด้านเศรษฐกิจ โดยการจัดระเบียบรอบ ๆ ตลาด ทั้งราคาสินค้า การจัดพื้นที่จัด จำหน่าย มีจุดขายสินค้า ชุมชนขับเคลื่อนให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์สินค้ามาจัดจำหน่าย สร้างมาตรฐาน ของตลาด พัฒนาให้ตลาดสะอาดน่าดึงดูดให้ผู้คนจากต่างถิ่นและคนในพื้นที่มาที่ตลาดมากขึ้น ให้สามารถขายสินค้าร่วมกับคนในพื้นที่ได้ตามลำดับ อย่างไรก็ตามก็ต้องบูรณาการทั้ง 3 ด้านอย่างสมดุลจึงจะสามารถนำพาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ภายใต้พลวัตของระบบเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อนสอดคล้องกับการวิจัยของ (Nanan & Sachdev, 2021) พบว่า ความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นสำหรับระบบการเกษตร ได้แก่ ทุนธรรมชาติและทุนทางสังคมที่เป็นพลวัตของระบบเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน

จากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในประเด็นตลาดชุมชน ในกลุ่มของการพัฒนาตลาดชุมชนนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะสามารถขยายโอกาสตลาดชุมชนให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น นำไปสู่การสร้างควมยั่งยืนของตลาดชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ที่เป็นส่วนสำคัญ ในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาและสนับสนุนการจัดการตนเองของตลาดชุมชน ถือว่าเป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้เห็นกลไกการขับเคลื่อนที่แนวโน้มการพัฒนาที่นำไปสู่การจัดการที่ดี ซึ่งถือว่าเป็นทิศทางที่ดี ที่ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นส่วนสำคัญในการศึกษาข้อมูลเพื่อเป็นประเด็นในการเชื่อมโยงกลไกการจัดการ ตนเองของตลาดชุมชนได้ ผลการศึกษา ทำให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาตลาดชุมชน ว่าการพัฒนาตลาดชุมชน ที่จะต้องมุ่งเน้นการพัฒนาในมิติทางด้านของเศรษฐกิจ ทั้งด้านการจัดจุดจำหน่ายสินค้า การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างมาตรฐานคุณภาพของสินค้า ด้านสังคม คือ การรวบรวมกลุ่มของ ผู้ที่เกี่ยวข้องตลาดชุมชน เพื่อที่จะให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ครอบครัว เครือข่ายพ่อค้าแม่ค้า มีประธานรองประธาน และสมาชิก เพื่อที่จะมีกฎกติการะเบียบร่วมกัน และด้านสิ่งแวดล้อม ในการรักษาความสะอาด ให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว และตลอดจนการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งกลุ่ม นักท่องเที่ยวภายนอกชุมชนและกลุ่มในพื้นที่ สิ่งสำคัญจะดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ยึดหลักการให้ชุมชนยืนได้ด้วยตนเอง และให้ชุมชนดำเนินการเอง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นกระบวนการการส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 และการงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกฏนิชา 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน สามารถสังเคราะห์ ได้เป็นการส่งเสริมแบบ WBANG PHLAT Model ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 WBANG PHLAT Model

จากแผนภาพที่ 2 สามารถอธิบายโดยสังเขป ดังนี้

W = Welcome ต้อนรับด้วยไมตรีจิต จะส่งผลให้ผู้ que เข้าซื้อขายสินค้าได้รับความพึงพอใจ หากผู้ขายแสดงไมตรีจิตที่ ผู้ที่เข้ามาในตลาดย่อมมีความอบอุ่น เพราะว่าการต้อนรับที่ดีจะก่อให้เกิดความไว้วางใจได้เป็นอย่างดี

B = Behavior การมีพฤติกรรมที่เหมาะสม จะสนับสนุนให้ให้เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เช่น การสื่อสารด้วยความเคารพ การใช้วาจาสุภาพ จะส่งเสริมให้บรรยากาศของตลาดมีความเหมาะสม

A = Accommodation การอำนวยความสะดวก หมายถึง การดำเนินการในสิ่งที่เข้ามาตลาดต้องการความสะดวกสบาย เช่น สถานจอดรถ การรักษาความปลอดภัย การจัดส่งสินค้า เป็นต้น จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้เข้ามาซื้อสินค้า

N = Nowhere การรักษาเอกลักษณ์ หมายถึง การยึดมั่นในกติกาของตลาด ไม่จำหน่ายสินค้าที่เป็นข้อห้าม

G = Goods สินค้าดี มีคุณภาพ หมายถึง การรักษาคุณภาพสินค้าให้ได้อย่างสม่ำเสมอ

P = Partnership มีความร่วมมือ หมายถึง การให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในการใช้สอยทรัพยากรร่วมกัน

H = Hearing รับฟังความเห็นของผู้อื่น หมายถึง การรับฟังข้อเสนอแนะหากมีการดำเนินการที่ผิดพลาดอันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาตลาด

L = Loyal จงรักภักดี, ยึดมั่น ต่อผู้สนับสนุน หมายถึง การมีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ไม่โกงตาชั่ง เป็นต้น

A = Acknowledge ขอบคุณ, ยอมรับ หมายถึง การแสดงความขอบคุณผู้เข้ามาในตลาดด้วยไมตรีจิต

T = Treatment การรักษา หมายถึง รักษากติกาที่สร้างขึ้นมาร่วมกัน หรือ รักษาความดีที่เคยปฏิบัติมาอย่างสม่ำเสมอ

บทสรุป

การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นกระบวนการการส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 และการงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกวนชีชา 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน เพื่อให้เกิดความกลมเกลียวในการสร้างสรรค์บรรยากาศการค้าขายร่วมกันที่ดีงาม ปราศจากข้อขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ชื่อเสียงของตลาด รักษากติกาของตลาดให้มีความยั่งยืน และส่งผลกระทบต่อดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยพบว่า การส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธ วัดบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นกระบวนการการส่งเสริมกิจกรรมการค้าขายอย่างเป็นธรรมด้วยหลักศีล 5 และการงดเว้นการค้าขายที่ไม่เหมาะสมตามหลักกวนชีชา 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืน โดยการสนับสนุนองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ การจัดการสภาพแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานอื่นที่สนใจควรนำเอา การปรับใช้หลักเบญจศีล และเบญจธรรมมาใช้กับตลาดชุมชนอื่นๆ ควรมีการวิจัยการจัดทำคู่มือการพัฒนาตลาดชุมชนตามหลักเบญจศีล และควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรับใช้หลักความร่วมมือระหว่างตลาดกับวัด ไปพัฒนากลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ คือการส่งเสริมตลาดนัดชุมชนวิถีพุทธที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการตลาดของชุมชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบริหารจัดการในตลาดที่จะเกิดขึ้นใหม่โดย

ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในชุมชนของตน สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในชุมชนของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์. (2559). *คู่มือการค้าดำเนินงาน โครงการตลาดชุมชนเพื่อธุรกิจท้องถิ่น “ตลาดต้องชม”*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพาณิชย์.
- ขจรเกียรติ ศรีลา และ จิตรลดา ไชยะการ. (2559). แนวทางการพัฒนาตลาดชุมชนสู่ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา ชุมชนตลาดสด 1 2 3 เขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น. *สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตรศาสตร์.
- จำเริญ ถาดะนาน, วิจิตร ศรีสอน และ สันฐาน ชยพันธ์. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(2), 458-471.
- บุญตัน หล้ากอง. (2532). แนวคิดเรื่องการพัฒนาชุมชนในพระพุทธศาสนา. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระครูปลัดสัมพิพัฒน์ธรรมาจารย์ (นิรันดร์ ศิริรัตน์). (2564). แนวคิดคำสอนเรื่องกามตามหลักพระพุทธศาสนาเถรวาท. *วารสารศิลปการจัดการ*, 5(3), 798-811.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2557). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 27). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพศาล ช่างฉ่า. (2553). *เรื่องเล่าทางดงหลวง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตติยา เหนืออำนาจ, อัครเดช พรหมกัลป์, สมคิด พุ่มทุเรียน และ จริญญาศักดิ์ สุนทรเดชา. (2564). การพัฒนาความรู้และองค์ประกอบชุมชนสร้างสรรค์ “Smart Community” ของชุมชนในสังคมไทย. *วารสารศิลปการจัดการ*, 5(3), 559-573.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, พับลิเคชันส์.
- วรารณ จิวชัยศักดิ์. (2553). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 28*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สฤณี ญัฐพลวัฒน์. (2541). *ตลาดน้ำ วิถีชีวิตพ่อค้า – แม่ขายไทย*. กรุงเทพฯ: เอส.ที.พี. เวิลด์. มีเดีย.
- สุชานาถ พัฒนวงศ์งาม. (2560). ตลาดนัดชุมชนเป็นเศรษฐกิจฐานรากของจุดเริ่มต้นของกระบวนการโลจิสติกส์: กรณีศึกษาตลาดนัดชุมชนบริเวณสนามกีฬาเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 10(2), 197-212.

- อนรรตน์ ไชยปิ่น. (2559). แนวทางการจัดตั้งตลาดนัดชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชนหมู่บ้าน
ห้วยโค้ง ตำบลยางเปียง อำเภอมวก้อย จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 8(2), 124-138.
- Chanklap, B. (2021). Approaches to Morning Glory Supply Chain Management of Tung
Yee Peng Community, Ko Lanta District, Krabi Province. *International Journal
of Multidisciplinary in Management and Tourism*, 5(1), 9-18.
- Nanan, P., & Sachdev, H. (2021). The Integration of a Systematic Thinking Science and
Cross-Impact Analysis for a Holistic View of Sustainable Agriculture
Development: A Case Study in Phraek Nam Daeng Sub-District, Amphawa
District, Samut Songkhram Province. *Journal of Multidisciplinary in Humanities
and Social Sciences*, 4(3), 1238-1253. Retrieved from [https://so04.tci-
thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/254493](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/254493)
- Tan, C. C., Damnoen, P. S., Huanjit, P. S., Toprayoon, Y., Jankaew, W., & Pindon, P. S.
(2021). *A Socio-Cognitive Structured Stimuli in Validating Students' Organistic
States Represented by Self-Efficacy and Psychological Engagement for Career
Search Self-Efficacy*. Review of International Geographical Education Online,
11(10), 2163-2174.
- Yusamran, P. P., Thitipassitthikorn, P. P., Damnoen, P. S., Thienthong, P. B., Rattana-
ngam, S., & Homchan, P. (2021). Conservative And Inheritance of Atthami
Bucha Day for Sustainable Promotion Tourism. *Journal of Positive Psychology
and Wellbeing*, 5(3), 1400-1410.

